

Příloha č. 3 Smlouvy o péči o dítě

Školní vzdělávací program Lesního dětského klubu HURÁ VEN

1. Identifikační údaje

Název:	Lesní dětský klub Hurá ven
Zřizovatel:	EnviKlub HURÁ VEN z. s.
Právní forma:	Zapsaný spolek
Sídlo spolku:	Plzeňská 3102, 272 01 Kladno
IČO	02506807
Adresa zázemí:	Na Hrázi, Hostivice-Litovice
Telefon:	775 32 99 22
Email:	enviklub@hura-ven.cz
Web:	www.hura-ven.cz

Průvodci: Miriam Preková, Kateřina Votavová, Kristýna Malá

Školní vzdělávací program zpracoval tým průvodců a koordinátorů Lesního dětského klubu HURÁ VEN.

První vydání: 1. 6. 2014

Aktualizované vydání: 01.05.2023

2. Charakteristika Lesního dětského klubu Hurá ven

Lesní dětský klub (LDK) Hurá ven se nachází ve městě Hostivice, na trojúhelníkovém pozemku pod hrází Litovického rybníka, leží v chráněném území Hostivické rybníky, které bylo vyhlášeno za přírodní památku v roce 1996. Pozemek je

ohrazen z jihozápadní strany hrází rybníka, z východní strany Litovickým potokem a severozápadní stranu uzavírá výpusť z Litovického rybníka, která vtéká do potoka. Za vodními toky jsou zelené louky. V širším okolí klubu je les a volná krajina. Město nabízí možnost návštěvy kulturních akcí i různých hřišť a statků se zemědělskými zvířaty.

Celková plocha zahrady pozemku činí 2600 m². Naším cílem je udržovat plochu co nejvíce přirozenou, používat přírodní materiály na stavby a herní prvky v zahradě. Snažíme se hospodařit s původními odrůdami rostlin, a to co nejvíce ekologicky a šetrně.

Stravování a pitný režim

Děti se stravují u velkého zahradního stolu, oběd a svačiny včetně nádobí zajišťuje provozovna restaurace Fort Roxy s provozovatelem Inita - zařízení školního stravování, která každý den oběd přiveze v gastro nádobách. K dispozici je dostatek pitné vody dovážené průvodci či koordinátory.

Pitná voda je čerpána z vodovodního řadu domu Za Mlýnem 1725, Hostivice.

Děti si donášejí vlastní batoh se svačinou a pitím na dopolední program.

LDK umožňuje pořádat narozeninové oslavy dětí v průběhu roku.

Provoz

Provoz Lesního dětského klubu: pondělí až pátek.

V období od začátku září do konce června ve všední dny 8:00 - 16:30.

Počet tříd: 1

Maximální počet dětí ve skupině: 16

3. Zázemí a vybavení klubu

Stavby na pozemku

Zázemím Lesního dětského klubu je zateplená jurta o rozloze cca 50 m² (kruhový stan o průměru 8 m) s možností přitopení v kamnech na dřevo. Dovnitř se vstupuje malými dřevěnými dveřmi, uvnitř se otvírá multifunkční prostor, kde děti nacházejí bezpečí a zázemí v době odpočinku, nepřízně počasí či při chladných zimních dnech.

Tento prostor nabízí prakticky řešenou šatnu, kde se děti zouvají a mají uložené oblečení, dále pracovní a jídelní část v podobě velkého stolu s lavicemi a židlemi. V zimě nasvíceno led světlem ze zásob autobaterie. Dále se v jurtě nachází herní prostor s knihovnou a malým stolem s židlemi. Třetí částí je odpočinková zóna. Ta je tvořená volným prostorem, kde děti spí na molitanových matracích ve vlastních lůžkovinách (spací pytle či deky). Tato část se využívá na cvičení, hraní či jako hlediště při dětských představeních. Jurtu je opatřena kamny a kvalitním nerezovým komínem.

V jurtě je umístěn úložný prostor pro vybavení dětí, výtvarné pomůcky, sportovní vybavení apod. Dále též koše na tříděný odpad.

Hygienické zázemí

Kompostovací toalety jsou umístěny v blízkosti jurty, čistota je udržovaná zásypem pilinami po každém použití a pravidelným úklidem, vynášením toalet. Teplá voda na mytí rukou je k dispozici ve várnících v blízkosti toalet, kde je postavena malá umývárna. K mytí rukou a čištění toalet se snažíme používat prostředky šetrné k přírodě. Zpracování odpadu je zajištěno pečlivým kompostováním pomocí slámy, pilin a dalšího bioodpadu v kompostérech.

Zahrada a herní prvky

Na zahradě najdete záhonky tvořené s dětmi, jahodový kopeček, bylinkový záhon a zeleninový záhon ve tvaru listů. Louku pro hry a skotačení dětí.

Prvky přírodního hřiště - březové pískoviště, hmatový chodníček, slámová oblast a bahenní oblast, kuchyňka, houpačky a lana na stromech, spousta přírodního a pomocného materiálu k volnému využití při dětském tvoření, stromy, bouchací pytel.

Velký zahradní stůl na tvoření a jeden jídelní s lavicemi a židlemi.

Výsadba hrušní, jabloní, moruše, lípy a několika keřů.

Snažíme se o permakulturní, co nejvíce bezúdržbové hospodaření. Kompostujeme. Snažíme se o maximální přírodní a nerušivý vzhled a trvale udržitelný rozvoj místa.

S dětmi jsme vyrobili a umístili hmyzí hotel a krmítka pro ptáky a veverky. Nechané březové špalky slouží pro zkoumání plžů. Za jurtou je velká hromada hlíny, kterou děti využívají ke kopání a zkoumání nejen žížal.

Na hrázi potoka i rybníka zůstává kousek divočejší zeleně (málo nebo vůbec udržovaná část). Relaxační část se nachází ve stínu stromu s hamakou. V zahradě se také najdou tmavá zákoutí a tajná místečka dětí.

4. Adaptační a integrační program

LDK nabízí pro nově nastupující děti možnost navštívit klub se svými rodiči ještě před oficiálním zahájením školního roku. Obvykle se jedná o několik setkání probíhajících poslední týden v srpnu formou dopoledních návštěv (ADAPTAČNÍ DNY). Čekajte prosím omezené množství organizovaného programu (převážně volná hra). Pomůže to zajistit hladší adaptaci dětí do nového prostředí a důvěrnější seznámení se s lektory, klubem a jeho vnitřními pravidly. Nové děti se mohou lépe poznat mezi sebou a to jim také pravděpodobně pomůže při následném včleňování se do již zaběhlé skupinky dětí. Tyto návštěvy LDK jsou hrazené, jejich cenu určuje Ceník - Příloha č. 4 Smlouvy a velmi doporučujeme je dětem dopřát. Na Adaptační den je zajištěn oběd pro dítě i rodiče. Rodiče zajišťují dětem a sobě dopolední svačinku a pití a vybaví/obleče dítě i sebe dle aktuálního počasí.

Aktivně spolupracujeme při začleňování dítěte do kolektivu a navrhujeme individuální způsob dle zralosti a povahy dítěte. V Integračním programu mají rodiče možnost navštěvovat LDK s dítětem a pomoci tak přirozeně včlenit dítě do kolektivu a adaptovat na prostředí a vnitřní pravidla LDK. Cíle programu jsou kladné rozhodnutí dítěte LDK navštěvovat, bezpečnost a vzájemná důvěra. Tento program probíhá při běžném provozu školky obvykle v březnu až v červnu a je zdarma, rodič s dítětem si hradí v případě zájmu pouze oběd. Program nabízíme při osobním setkání v LDK rodičům, kteří mají vážný zájem o umístění dítěte do LDK.

5. Charakteristika vzdělávacího programu LDK

Koncept

Školní vzdělávací program Lesního dětského klubu HURÁ VEN (ŠVP LDK) je tvořen lektory/průvodci a pedagogy tak, aby podpořil přirozený vývoj dětí, poskytl jim rozmanitost a bezpečné přírodní prostředí. Cílem je podpořit a motivovat dítě v oblasti, o kterou se zrovna zajímá, a poskytnout mu dostatek času a prostoru ke zkoumání a pochopení. Příroda je základním prvkem, který prolíná a ovlivňuje veškeré činnosti v LDK.

LDK má zájem motivovat děti k předškolní přípravě a zajistit kvalitní vzdělávání. Propojujeme klíčové kompetence z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RVP PV) a prvky z výchovně vzdělávacích pedagogických programů Respektovat a být respektován, Intuitivní pedagogika.

Kvalita vzdělání lektorů/průvodců

LDK Hurá ven čerpá ze vzdělávacích programů a používá jejich prvky, podporuje průvodce v rozvoji kompetencí a zajímá se aktivně o kvalitu vzdělávání. LDK je

členem Asociace lesních mateřských škol www.lesnims.cz a průvodci navštěvují vzdělávací programy, které asociace pořádá, a pravidelně se účastní Letní pedagogické školy.

6. Přehled prvků vzdělávacího programu

Respektovat a být respektován

Respektovat děti znamená vědomě opustit mocenský manipulativní přístup ve výchově a vzdělávání. K tomu používáme respektující a zároveň účinné způsoby, jak zprostředkovat dětem tolik potřebné hranice chování. Jejich účinnost spočívá v tom, že budují morálku opřenou o zvnitřněné hodnoty, podle nichž budou děti zvažovat své chování i tehdy, když na blízkou budou žádná kontrola.

Spolu s dětmi vytváříme bezpečná pravidla/hranice, které rádi respektují a navzájem se hlídají. Každé dítě i dospělý má právo na rozhodnutí, co chce a co ne. Proto je v LDK každá činnost dobrovolná a na mnoha věcech se společně domlouváme.

Intuitivní pedagogika

Pär Ahlbom (zakladatel) a jeho kolegové ve škole Solvik se snaží dosáhnout toho, aby se dítě stalo vnitřně svobodným člověkem, kterého není možné zmanipulovat, který si samostatně utváří svůj vlastní život. Který ví, co chce a neplete si to s tím, co od něho chce jeho okolí nebo společnost. Na to, aby to děti dokázaly, musí mít kolem sebe dospělé, kteří jsou sami takoví. Proto hlavním požadavkem, kladeným na učitele v Solviku, je být sám sebou. A stále znovu o to usilovat. Od takového učitele děti nasávají všechno to, co má ve své duši rád. Děti se totiž učí nejen ze slov, ale daleko více z činů a vnitřních postojů učitele. Více zde:

<http://intuitivnipedagogika.webnode.cz/>

Podporujeme a respektujeme rozmanitost osobností průvodců i dětí a necháváme prostor, aby mohl být každý sám sebou a projevit se. Děti jsou motivovány k vyjadřování svých názorů a postojů, rozhodují aktivně o činnostech a jsou také účastny důležitých rozhodnutí např. nástup nového průvodce. Intuice nám pomáhá naladit se na náladu dětí a přizpůsobit tomu program dne.

Začít spolu

Tento projekt nám přináší rozvoj sebevyjádření, spolupráce ve skupině a učení hrou. Důležitý je individuální přístup a práce v centrech aktivit, kde se rozvíjí různé typy inteligence.

Děti mají možnost každé ráno při ranním kruhu povědět něco o sobě - co zažily a co chtějí dělat či poznat. To dítěti dává prostor, aby mohlo nejdříve pozorovat starší ve skupině a samo se rozhodnout, kdy chce také sdílet své zážitky. Skupinová spolupráce pak jde dětem lépe, vzájemně se podporují a cítí se bezpečně.

Waldorfská pedagogika

Jedním z rysů waldorfské pedagogiky je snaha o rozvoj dítěte v jeho celistvosti. Děti mají tedy objevovat svět kolem sebe především prožíváním a ne pouhým vysvětlováním a memorováním. Velmi důležitá je v předškolní výchově role pedagoga, který vystupuje spíše jako průvodce a vzor. „Dítě se totiž v prvních 7 letech života učí jemným, nezprostředkovatelným a přirozeným napodobováním“, Gruneliusová, 1992, str. 14.

Dbáme na vyrovnanost a pohodu lektorů/průvodců, aby mohli přirozeně dětem předat vyrovnané a klidné rozpoložení. Dalším důležitým prvkem waldorfské pedagogiky, na který v LDK klademe důraz, je volná hra. Je to pro nás velice úrodná metoda, kdy děti samy vytvářejí zajímavé hry a dokážou je hrát hodiny bez přestávky. V těchto chvílích společně komunikují a kooperují, přijímají výzvy a nachází vlastní hranice. Inspirací je nám také rytmus roku a struktura dne, které přináší dětem pocit bezpečí, jistoty a mohou se chovat přirozeně, nasávat atmosféru tradic a pozorovat průvodce a rodiče.

Další vzdělávací programy a směry, které nás ovlivňují

Montessori pedagogika, Školka blízka přírodě, Naomi Aldort, Agrese je OK, Výchova nevýchovou.

Klíčové kompetence dle RVP PV

LDK ve svém programu zohledňuje RVP PV, i další cíle související s častým pobytem dětí v přírodě a s principy výchovy, se kterými se jednotlivé LMS ztotožňují. Podrobněji v tabulce (viz níže) jsou uvedeny jednotlivé vzdělávací oblasti z RVP s vybranými dílčími cíli taktéž dle RVP a k tomu jsou přiřazeny konkrétní činnosti lesní školky, které dané cíle naplňují.

Ve vzdělávací oblasti “Dítě a jeho tělo”, je jedním z dílčích cílů rozvoj pohybových schopností, které jsou v LDK naplňovány pomocí chůze, běhu, skoků ve volné přírodě, zdoláváním přírodních překážek, šplháním po stromech či při práci s nástroji. V oblasti “Dítě a společnost” může být cíl jako poznávání pravidel společného soužití naplněn činnostmi, kterých se účastní i rodiče, ať se jedná o společný úklid, úpravy zahrady nebo společné přípravy na slavnosti. V tabulce je uveden pouze stručný přehled, který demonstruje jasné propojení mezi dílčími cíli z RVP a aktivitami zařazenými v činnosti LDK.

Klíčové kompetence:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	DÍLČÍ CÍLE DLE RVP	KONKRÉTNÍ ČINNOSTI V LDK
Dítě a jeho tělo	Uvědomění si vlastního těla. Rozvoj pohybových schopností a motoriky. Rozvoj smyslů.	Ranní cvičení, chůze, běh, skoky. Manipulace s nástroji, volná hra, vaření. Hmatové krabice, hádanky.
Dítě a jeho psychika	Rozvoj jazykových dovedností. Rozvoj paměti, pozornosti, tvořivosti. Sebepoznání, sebeovládání.	Ranní kruh, rytmické hry, rozhovory. Výtvarné, dramatické, hudební činnosti. Společná tvorba pravidel. Podpora důvěry dítěte ve své síly.
Dítě a ten druhý	Vytváření /posilování prosociálních postojů a sociálních vazeb. Rozvoj kooperativních dovedností.	Ranní kruh, povídání, sdílení, spolupráce. Respektující přístup a podpora sounáležitosti. Dramatika, hraní rolí.
Dítě a společnost	Poznávání pravidel společného soužití. Seznamování se světem kultury, umění.	Kulturní dny a výlety. Společné činnosti s rodiči (úklid, zvelebování zahrady). Oslavy svátku naší, ale i cizí kultury.
Dítě a svět	Seznámení s prostředím, kde dítě žije a povědomí o širším okolí. Úcta k životu ve všech formách.	Poznávání rozmanitosti přírody. Ekovýchovné hry. Péče o zahradu, zvířata. Pozorování stavu ŽP.

Zdraví a enviromentální oblast

Podporujeme pozitivní vztah k vlastnímu zdraví, ke zdravým potravinám, jejich pěstování a konzumaci. Snažíme se o podporu imunity a prevenci pomocí bylinek, konzultujeme zdravotní doporučení s rodiči. Motivujeme děti ke správnému držení těla cvičením jógy a dalších pohybových prvků.

Součástí ŠVP LDK je ekologie a šetrný vztah k přírodě.

7. Harmonogram roku týdnů a dnů

Struktura dne

08:00 – 08:30 – setkání dětí a průvodců, pozdravení

08:35 – 09:30 – ranní kruh u ohně, odchod do lesa a svačina

09:30 – 11:00 – dopolední vzdělávací blok, volná hra, lesní hry

11:00 – 12:00 – hygiena a příprava na oběd, oběd

12:15 – 12:45 – odchod dětí po obědě, příprava na odpočinek a předškolní aktivity

13:00 – 14:30 – odpočinek, předškolní aktivity

14:30 – 15:00 – odpolední svačina

15:00 – 16:30 – volná hra, společný úklid a loučení

Rytmus týdne

Po celý školní rok s ohledem na roční období se střídají témata dnů v týdnu. Přes letní sezónu jsou to dny zahradní, zvířecí, cyklistické a kuchařské. Přes zimu se více zaměřujeme na dny školní, tvořivé a sněhové.

Po celý školní rok jsou v programu obsaženy úklidové, výtvarné, kulturní, hudební a sportovní dny.

Rytmus roku – obvykle se konají tyto měsíční slavnosti

- ❖ září - Svatováclavská slavnost
- ❖ říjen - Michaelská slavnost
- ❖ listopad - Svatomartinská slavnost
- ❖ prosinec - Adventní spirála, besídka, Vánoce
- ❖ leden - Slavnost tří králů
- ❖ únor - Masopust a Hromničky
- ❖ březen - Vynášení Morany, Velikonoce
- ❖ duben - Filipo-jakubský oheň
- ❖ květen - Otvírání studánek
- ❖ červen - Svatojánská slavnost

Konkrétní plány na celý rok a měsíc naleznete v dokumentu Harmonogram LDK který bývá rodičům předán na začátku školního roku

Každý měsíc také zveřejňujeme bližší informace o plánovaných akcích, a toto pak upřesňujeme ještě v týdenním plánu.

Zpětně pak lektoři sepisují týdenní záznam ve formě Kroniky lektorů k nahlédnutí na sdíleném disku EnviKlubu HURÁ VEN vždy pro danou skupinu rodičů

8. Podmínky a organizace vzdělávání

Uspořádání školky/třídy

Kapacita Lesního dětského klubu je maximálně 16 dětí ve věku 3 - 6 (7) let. Tvoří věkově heterogenní skupinu. Docházka do LDK je je možná jako 2,3 a 5ti denní. Skupinu dětí vedou dva průvodci.

Podmínky komplexního vzdělávání

LDK Hurá ven může kvalitně vzdělávat děti pouze v případě plné docházky (4-5dnů/týden). Děti s méně četnou docházkou jsou ve vzdělávacím programu pozorovány sporadicky a zodpovědnost za jejich přípravu zůstává na rodiči.

Je žádoucí spolupráce a komunikace LDK a rodičů ve vzdělávání dítěte ve všech případech.

Pro přijetí dítěte do Lesní školy je třeba splnit tyto podmínky:

- Věk dítěte 3–6 let (dle individuálního posouzení).
- Dítě je samostatné v oblasti emoční (zvládne být bez maminky) v oblasti fyzické (samo se nají, nenosí plenky, samo se obleče, ideálně i obuje)
- Být seznámen a souhlasit s podmínkami LDK viz. Smlouva s o péči o dítě a přílohami č. 1 až 5.
- Učinit min. 1 osobní návštěvy rodiče s dítětem v LDK.

9. Evaluace v LDK HURÁ VEN

LDK provádí průběžné hodnocení dětí v rámci evaluace a informuje rodiče o vývoji dítěte ústně v průběhu roku, a to plnohodnotně u dětí s plnou docházkou 4–5 dnů/týden. Na konci každého školního roku zasíláme rodičům elektronické portfolio o vývoji za uplynulé období (u dětí s částečnou docházkou je tato zpráva o něco stručnější).

Každé dítě si s příchodem do LdK zakládá vlastní portfolio/knihu, která slouží jemu, rodičům i lektorům k pozorování vývoje v několika oblastech. Toto portfolio nám slouží jako evaluační nástroj, dítě je motivováno s ním pracovat, vybírat nejlepší kresby a práce, plnit pracovní listy a realizovat projekty. Do této složky mají rodiče volný přístup a je žádoucí, aby napomáhali s vývojem, mohou přidávat výtvary z domova a fotografie. Na konci posledního školního roku je portfolio slavnostně předáno dítěti na cestu do nového prostředí. V rámci kvality vzdělávání Lesní dětský klub podporuje rodiče dětí s méně častou docházkou, aby s portfoliem pracovali více doma, máme pak možnost mít větší přehled o rozvoji dítěte.

Nástroje evaluace LDK

- ❖ Roční evaluace LdK HURÁ VEN
- ❖ Pravidelné schůzky lektorů
- ❖ Autoevaluace – sebehodnocení
- ❖ Portfolia dětí
- ❖ Průběžné hodnocení dětí do záznamového archu
- ❖ Rodičovské schůzky
- ❖ Zpětná vazba od rodičů, okolí
- ❖ Individuální rozhovory s rodiči